

ATATÜRK'E GÖRE TÜRK KADINI

Mevhibe SAVAŞ

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü Okutmanı

<<Dünya yüzünde gördüğümüz her şey kadının eseridir.>> 1-TUNCOR, Ferit Ragıp : *Veziceler, Gazi Mustafa Kemal Atatürk, İstanbul- 1981, sah. 51*

Bizce Türkiye Cumhuriyeti anlamınca kadın bütün Türk tarihinde olduğu gibi bu gün de en muhterem mevkiye, her şeyin üstünde yüksek ve şerefli bir mevcudiyettir. 2-eLDENİZ, Perihan Naci: *Atatürk ve Türk Kadını, T.T.K., Belleten, Cilt, XX, Sayı 80, Ankara-1956, s. 740*

Şuna kani olmak lazımdır ki, dünya yüzünde gördüğümüz her şey kadının eseridir. 3- CUNBUR, Müjgan; *Atatürk'ün El Yazılarıyla Kadınlar Hakkında Düşüncesi, Türk Kadını Dergisi, Yıl-1, sayı-6, 1966, sah. 85*

4- ATATÜRK, Gazi Mustafa Kemal: *Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri II, Toplayan: Nimet Unan, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları: 1, 2. Basım 1959, sah. 86*

Bundan sonra Türk ırkı, kadınlarını, erkeklerinin yapmaya mecbur olduğu askerlik görevi dahil, bütün hizmetlere ortak ederse, Etiler'de, İskitler'de, Amazonlar'da olduğu gibi kendi ırkından başkalarının hiç bir yardımına muhtaç olmaksızın büyük milli ülkülerine bağlı başlı başına ve bağımsız olarak yürümek kâbiliyetini kazanabilir⁵-eLDENİZ, Perihan Naci: *Atatürk ve Türk Kadını, T.T.K., Belleten, Cilt, XX, Sayı 80, Ankara-1956, sah. 741*

Dünyanın hiçbir yerinde hiç bir milletin Anadolu köylü kadınının fevkinde (üst tarafında) Kadının mesaisi (çalışmalarını) zikretmek (anmak) imkânı (olabilecek durumda bulunma) yoktur. Ve dünyada hiç bir milletin kadını;

<< Ben Anadolu kadınından daha fazla çalışırım, milletimi halâsa (kurtulma) ve zafere (başarıya) götürmekte Anadolu kadını kadar himmet gösteririm >> diyemez 6-TUNCOR, a.g.e., sah. 54-56

Siyasi ve sosyal hakların kadın tarafından kullanılmasının, insanlığın saadeti ve prestiji açısından gerekli olduğuna eminim. 7-AYIN TARİHİ: 1935, Arıulusal Kadınlar Kongresine Atatürk'ün Telgraftı, No. 17 1935. sah. 14

SEÇME VE SEÇİLME HAKKI TANINMASI..

Bu karar Türk kadınına sosyal ve siyasi hayatta bütün milletlerin üstünde yer vermiştir. Çarşaf içinde, peçe altında ve kafes arkasındaki Türk kadını artık tarihlerde aramak lazım gelecektir. Türk Kadını evdeki medeni yerini selahiyetle işgal etmiş, iş hayatının her safhasında başarılar göstermiştir. Siyasi hayatta , belediye seçimlerinde tecrübesini yapan Türk kadınları, bu seferde mebus seçme ve seçilme suretiyle haklarının en büyüğünü elde etmiş bulunuyor. Medeni memleketlerin bir çoğunda, kadından esirgenen bu hak, bu gün Türk kadının elindedir ve onu yetki ve liyakat la kullanacaktır. 8-eLDENİZ, Perihan Naci: Atatürk ve Türk Kadını, T.T.K., Belleten, Cilt, XX, Sayı 80, Ankara-1956, s. 741

Daha endişesiz ve korkusuzca, daha dürüst olarak yürüyeceğimiz yol vardır. Büyük Türk kadınına çalışmamızda ortak yapmak, hayatımızı onunla birlikte yürütmek, Türk kadınına ilmi, ahlaki, sosyal, ekonomik hayatta erkeğin ortağı, arkadaşı, yardımcısı ve koruyucusu yapmak yoludur. 9-ATATÜRK, Gazi Mustafa Kemal: Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri II, Toplayan: Nimet Unan, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları: 1, 2. Basım 1959, sah. 150-151

Kadının en büyük görevi analıktır. İlk terbiye verilen yerin ana kucağı olduğu düşünülürse bu görevin önemi layıkıyla anlaşılır. Milletimiz kuvvetli bir millet olmaya karar vermiştir. Bu günün gereçlerinden biri de kadınlarımızın her hususta yükselmelerini temindir. Bu sebeple kadınlarımız da alim ve teknik bilgi sahibi olacaklar ve erkeklerin geç tikleri bütün tahsil derecelerinden geçeceklerdir. Sonra kadınlar sosyal hayatta erkeklerle beraber yürüyerek birbirinin yardımcısı ve koruyucusu olacaklardır. 10-ATATÜRK, Gazi Mustafa Kemal: Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri II, Toplayan: Nimet Unan, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları: 1, 2. Basım 1959, sah. 85-86

Bizce, Türkiye Cumhuriyeti anlamınca kadın, bütün Türk tarihinde olduğu gibi, bu günde en muhterem yerde, herşeyin üstünde, yüksek ve şerefli bir mevcudiyettir 11- TUNCOR, a.g.e., sah. 67

... Belki erkeklerimiz memleketimizi istila edenlere karşı süngüleriyle, düşmanın süngüsüne göğüslerini germekle karşısında hazır bulundular. Fakat erkeklerimizin teşkil ettiği ordunun hayat kaynaklarını kadınlarımız işletmiştir... Çift süren, tarlayı eken, ormanda odunu, keresteyi getiren, mahsulleri pazara götürerek paraya çeviren, aile ocaklarının dumanını tütüren, bütün bunlarla beraber, sırtıyla, kanıksıyla, kucağındaki yavrusuyla yağmur demeyip, kış demeyip, sıcak demeyip cephenin harp malzemesini taşıyan hep onlar, hep o yüce, o fedakâr, o ilahi Anadolu kadınları olmuştur. Bundan ötürü hepimiz büyük ruhlu ve büyük duygulu kadınlarımızı şükran ve minnetle sonsuza kadar aziz ve kutsal bilelim 12- YAŞA, a.g.e. sah 63

Erkeklerimizin oluşturduğu ordunun hayat kaynaklarını kadınlarımız işlemiştir. 13-YAŞA, a.g.e. sah 64

Arkadaşları Türk milleti çok büyük olaylarla ispat etti ki yenilik sever ve inkılâpçı bir millettir. Son senelerden önce de milletimiz yenileşme yolları üzerinde yürümeye, sosyal inkılâba teşebbüs etmemiş değildir. Fakat hakiki neticeler görülemedi. Bunun sebebini araştırdınız mı? Bence sebeb işe esasından, temelden başlanmamış olmasıdır. Bu hususta açık söyleyeceğim:

Bir toplum, bir millet, erkek ve kadın denilen iki cins insandan meydana gelir. Kaabil midir ki bir kütlenin bir parçasını ilerletelim, diğerine müsamaha edelim de kütlenin hepsi yükselme şerefine erişebilsin? Mümkün müdür ki bir topluluğun yarısı topraklara zincirle bağlı kaldıkça diğer kısmı göklere yükselebilsin? Şüphesiz yok yükselme adımları, dediğim gibi iki cins tarafından beraber, arkadaşça atılmak ve ilerleme ve yenilik alanında birlikte yol alınmak gerektir. Böyle olursa inkılâp muvaffak olur. 14- ATATÜRK, Gazi Mustafa Kemal: Atatürk'ün Atatürk'ün Başlıca Nutukları (1920-1938), Derleyen; Herbert Melzig, İstanbul,-1942, sah. 95

Bu millet esas terbiyesini aileden almaktadır. Türk milleti öyle analara sahiptir ki her devrin büyük adamlarını bu analar yetiştirmiştir. Türk kadını daha yüksek nesiller yetiştirmeye kâbiliyetlidir. 15-ŞAPOLYO, Enver Behnan: *Kemal Atatürk ve Milli Mücadele Tarihi, İstanbul-1958, sah. 529*

Kadınlarımızın her millette olduğu gibi, bizim milletimiz için de ne kadar yüksek ehemmiyeti olduğunu söylemeye lüzum yoktur. Bizim milletimizde kadın, eskiden bu ehemmiyeti hakikaten en yüksek derecede kazanmıştır. Büyük atalarımız ve onların anaları, tarihin, olayların tanıklığıyla sabittir ki, cidden yüksek faziletler göstermişlerdir. Burada bir çok noktalardan sayabileceğimiz o faziletlerin en büyüğü ve en ehemmiyetlisi kıymetli evlâtlar yetiştirmeleriydi. Hakikaten Türk milletinin bütün cihanda, yalnız Asya'da değil Avrupa'da dahil büyük ezici kudret göstermiş olması, çok parlak hareketler yapmış bulunması, hep öyle kıymetli anaların faziletli evlâtlar yetiştirmesi ve daha beşikten çocuklarının ruhuna mertlik ve fazilet telkin eylemesi sayesinde idi. Şunu söylemek istiyorum ki; kadınlarımızın umûmi görevlerde üzerlerine düşen hisselerden başka kendileri için en ehemmiyetli, en hayırlı, en faziletli görevleri de iyi anne olmaktır. Zaman ilerledikçe ilim geliştikçe, medeniyet dev adımları ile ilerledikçe, hayatın, asrın bu günkü gereklerine göre evlat yetiştirmenin güçlüklerini biliyoruz. Anaların bu günkü evlatlarına vereceği terbiye eski devirlerdeki gibi basit değildir. Bu günün anaları için gerekli özellikler taşıyan evlat yetiştirmek, evlatlarını bu günkü hayat için faal bir uzuv haline koymak, pek çok yüksek özelliği şahıslarında taşımalarına bağlıdır. Bu sebeple kadınlarımız hatta erkeklerden daha çok aydın, daha çok feyizli, daha fazla bilgili olmaya mecburdurlar. Eğer hakikaten milletin anası olmak istiyorlarsa böyle olmalıdırlar. 16-ATATÜRK, *Gazi Mustafa Kemal: Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri II, Toplayan: Nimet Unan, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları: I, 2. Basım 1959, sah. 151-152*

Daha endişesiz ve korkusuzca, daha dürüst olarak yürüyeceğimiz yol vardır. Büyük Türk kadınına çalışmamızda ortak yapmak, hayatımızı onunla birlikte yürütmek, Türk kadınına ilmi, ahlâki, sosyal, ekonomik hayatta erkeğin ortağı, arkadaşı, yardımcısı ve koruyucusu yapmak yoludur. 17-ATATÜRK, *Gazi Mustafa Kemal: Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri II, Toplayan: Nimet Unan, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları: I, 2. Basım 1959, sah. 150-151*

Büyük muvaffakiyetler kıymetli anaların yetiştikleri evlatlar sayesinde olmuştur. 1923 18-TUNCOR, a.g.e., sah. 45

Ey kahraman Türk kadını, sen yerde sürünmeye değil, omuzlar üzerinde göklere yükselmeye lâyıksın 19-TUNCOR, a.g.e., sah. 60

Kadınlarımız, eğer milletin hakiki anası olmak istiyorlarsa erkeklerimizden ziyâde münevver ve faziletkâr olmağa çalışmalıdırlar 1923 20-TUNCOR, a.g.e., sah. 90

Kadınların Umûmi ve hususi vâzifelerin başında validelik (analık) vazifeleri vardır. 1923 21-TUNCOR, a.g.e., sah. 90